

Az erdélyi zsidóság alkotmányja

— Az Új Kelet tudósítójától —

Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy a Szövetség ügyvezetősége elkészült azzal a szabályzattervettel, mely a nemzeti alapon álló erdélyi zsidóság alkotmányos életét fogja szabályozni. A tervezet pontosan megjelöli azokat a szerveket, melyeken a Szövetség nagy organizmusa felépül. Eszerint az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség legfőbb szerve az

Évi konferencia,

mely a Szövetség összes tagjai által megválasztott delegátusok gyűlékezete. Minden évben legkésőbb elul hónapra a központi ügyvezetőség összehívja az évi konferenciát. A delegátusok számát a befolyt sékelek összege határozza meg, de kétszázötvennél magasabb nem lehet. A delegátus választások a konferencia előtt legkésőbb három héttel megejtendők. Az évi konferencia állapítja meg azokat az irányelveket, melyek szerint a Szövetség működik, megválasztja a Szövetség nagytanácsát, ügyvezetőséget és elnökséget, megállapítja a költségvetést és ellenőrzi a pénzügykezelést. Az évi rendes konferencián kívül rendkívüli konferencia hívható egybe, ha azt a központi nagytanács, valamely nagyjelentőségű zsidó ügy érdekében szükségesnek tartja.

A Szövetség ügyvitelének állandó ellenőrzése és a konferencia határozatainak mikénti végrehajtása a

Központi nagytanács

hatáskörébe tartozik. A Szövetség ügyvezetősége köteles legalább felévenként a nagytanács tagjait összehozni, de elrendelheti a nagytanács összehívását mindannyiszor, ahányszor csak annak szükségét látja. A központi nagytanács negyven tagból áll.

Az évi konferencia és a nagytanács határozatainak végrehajtó szerve a

Központi ügyvezetőség,

mely az egyik évi konferenciától a másikig intézi a Szövetség ügyvitelét. A központi ügyvezetőség tagjai az elnököt kivéve valamely osztály élén állanak s gondoskodnak az osztályokra vonatkozó határozatok pontos foganatosításáról s a Szövetség céljaiból rájuk háruló feladatok legeredményesebb elvégzéséről. Minden ügyvezetőségi tag anyagi felelősséggel tartozik a hatásköré alá tartozó osztály pénzügykezelése tekintetében. A központi ügyvezetőség tagjainak a Szövetség székhelyén kell tartózkodniuk. Az ügyvezetőséget az elnök legalább koronként egyszer gyűlésre hívja egybe.

A központi ügyvezetőség minden esetben köteles megalakítani:

a.) a Palesztina-ügyosztályt két alosztállyal, úgymint: 1. emigrációs alosztály, 2. a palesztinai nemzeti otthon felépítésére létesített alapokat propagáló alosztály.

b.) ügyosztályt a különféle szervezeti kérdésekre;

c.) kultur-ügyosztályt a kulturális ügyek elintézésére.

A szükséghez képest további ügyosztályok létesíthetők.

A Szövetség élén áll

az elnökség,

amely áll a konferencia által megválasztott elnökből és két alelnökből.

Az elnök képviseli a Szövetséget úgy befelé, mint kifelé, vezeti az ügyvezetőség és nagytanács üléseit és ellenőrzi az ügyvitel minden ágát.

A vidéki szervek között első helyen áll a helyi csoport.

A tagok községeként, avagy több községek egyesülve, amennyiben fennálló hitközségük a Szövetséghez nem csatlakozott, avagy a község területén több hitközség áll fenn — jöllehet mindegyik le van csatlakozva a Szövetséghez — helyi csoportot alakítanak. Ha a hitközség időközben csatlakozik a hitközséghez, avagy az egy község területén fennálló s a Szövetséghez már csatlakozott hitközségek időközben egyesülnek, a csoport elveszíti ebbeli jellegét, s legfőkébb mint cionista egyesület folytathatja működését.

A helyi csoport szabályzatait és szerveit saját maga állapítja meg, de tartoznak a központi ügyvezetőségnek működésükről havonta legalább egyszer jelentést tenni.

A csatlakozott

hitközségek

előjáróságokat a Szövetség céljainak megfelelőleg kibővíti. Egyébként a csatlakozott hitközségekre ugyanazon feladatok várnak, mint a helyi csoportra.

A szövetség tagjai az olyan

egyesületek,

amelyek a Szövetség valamely céljának megvalósítására alakultak. (Héber társalgási körök, kultur, zene, sport, jótékonyági, ifjúsági és nőegyesületek.)

A Szövetség keretében

pártszervezetek

is alakulhatnak. Ha legalább ezer sékelfizető szükségesnek látja bizonyos vallási, osztály, vagy egyéb érdekek hathatósabb védelmére, vagy ilyen érzések intenzívebb ápolására külön párt létesítését, joguk van a Szövetség keretén belül s annak alapelvei, céljai, érdekei és szabályzatai szigorú szemmel tartásával külön országos pártszervezetet alakítani. A pártszervezet

alapszabályait saját maga évi pártértekezletén hozza meg s azt jóváhagyás végett a Szövetség nagytanácsához kell benyújtania. A nagytanács csak az esetben küldheti vissza a párt szabályzatait, ha azok a Szövetség elveivel nem állnak összhangban.

Az egyes pártszervezetek központi vezetősége az évi sékelakció alkalmával a sékel-tömböket közvetlenül a Szövetség központi irodájától kapja, s a sékelgyűjtési akciót saját maga hatáskörében folytatja le. A sékelakkal a központi irodának tartozik elszámolni, az évi konferencia által megállapított sékel, illetve egyéb adókon kívül, a saját költségeinek fedezésére külön adókat vehet ki.

Coolidge az Egyesült-Államok alelnöke

Chicago, nov. 10. Az Egyesült-Államok alelnöke Archibald Coolidge, a Massachusetts állambeli Harvard-egyetem tanára lett.

Coolidge tanár volt annak a bizottságnak a vezetője, amelyet a békekonferencia 1919. januárjában küldött Budapestre a magyarországi viszonyok tanulmányozására. Coolidge tanár, aki két esztendőig Massachusetts állam kormányzója is volt, a történetírők és a politika tudósainak a legjavából való. Az európai életnek és az európai ember pszichéjének Amerikában alig van nálánál alaposabb ismerője és vezetője.

Az Egyesült Államok alkotmányja szerint az alelnök designált utóda az alelnöknek arra az esetre, ha az elnökségi periódus alatt az elnöki szék megüresedne. A szinte szuverén jogkörű elnök mellett az alelnöknek aktív államfőszerepe nincsen. Egyetlen alkotmányos funkciója az, hogy ő a szenátus elnöke. Az alelnökök az uralomra jutott párt kiválóságai közé szoktak tartozni és már ezen a réven is nagy befolyásuk van a politikai életben.

Választások Vilna vidékén

Kovno, nov. 13. (Damian) Zeligovszki kormánya elrendelte a vilnai, középlítvaniai vidéken az alkotmányozó gyűlési választásokat, amelyeket a longyel csapatok visszavonulása után fognak megejteni.

Románia és Bulgária viszonya

Bukarest, nov. 14. (Damian) Szófiából jelentik: A bolgár kereskedelmi miniszter, Daskalef kijelentette, hogy a bolgár kormánynak el kell ismernie a román kormány azon törekvését, hogy a két szomszéd állam között az egyenetlenségeket elsimítsák. Ennek eredménye a barátságos viszony erősödése lesz Bulgária és Románia között.

Jeruzsálemi szombat

Írta: Salom Asch

A házigazda már az ajtónál várt. A szobába vezetett bennünket, ahol bemutatta ránk várakozó családját. Két felesége volt. Egy csúnya öreg és egy szép fiatal asszony. Mindketten, a gyerekekkel együtt kezet csókoltak nekünk ezekkel a szavakkal: „Mará baali” és „Mará awi”. Bennünket fejbőlintással üdvözöltek.

Legelőször házi „múzeumát” mutatta meg, melyet saját szobájába helyezett el. Sok régiséget és drágaságot halmozott itt fel. Ezüst- és rézedények, különféle függő-lámpák, chanukkai menórák, ünnepi gyertyatartók, fűszerdobozok, eszrogtartók. Igen sok bokharai ruhánemű, kendők, felsőrubák. Közöttük néhánynak pompázó szépségű mintája és a legfiamabb szövése volt. Régi kéziratok is voltak itt különösen megállók, különféle értéktárgyak, melyekről a bokharai azt állította, hogy Mordechai és Eszter idejéből származnak. És általában mindent, amit múzeumában találtunk, e korról hozott összefüggésbe. Valóságos kultuszt ült Mordechájával és Eszterrel, kikre, mint hazájabeliekre, nagyon büszke volt. Sokot emlegette a „Melech Parasz jorum hodo” (a perza sah öfenségét). Kezdetben azt hittem, hogy az öreg Ahasverusról beszél; míg végre észrevettem, hogy a jelenlegi saht gondolja.

A fia közül az egyik ezüst tálcán italt hozott. Azután meghívott, hogy foglaljunk he-

lyet a perza szőnyegen, mely a szoba közepén terült el.

Nem ülhetünk itt sokáig. A közeledő éjszakai figyelmettség az „Énekek Éneké”-re. A házigazda bevezetett a másik szobában várakozó családjához. Mindnyájan a szőnyegen ültek. A lányok kézüdobfeléket tartottak kezeikben és a fiúk előtt nyitott imakönyvek hevertek. Az imakönyvekben az Énekek Éneke volt fellapozva azokban is, melyeket a házigazdának és két vendégének készítettek el előre. A házigazdától jobbra és balra helyezkedtünk el.

Az egyik fiú rákezdett a legszebb zsidó dalra: „Sechóro ani, we' naawa b'náth Jerusalamim.” („Naptól barnult és kedves vagyok, óh Jeruzsálem leányai!”)

És a lányok verték hozzá a taktust. Sokáig nagyon sokáig tartott a dal. Miker vége volt, ismét itallal kínáltak. Sötétedett, megmostuk kezünket, lábunkat és felálltunk, hogy a templomba menjünk... nem, nem a templomba, hanem csak arra helyre, ahol egykor a Templom állott; a megmaradt szent falhoz, hogy ott fogadjuk a Szombat eljöttét.

„Az éj már az uton utolért bennünket. A falhoz érkezünk. Találtunk ott zsidókat a világ minden tájáról és országából, a legkülönbözőbbeket askenázókat, szefárdokat, jemenieket és bokharai zsidókat.

A falhasadékokban nagy lámpák égtek. Nem azokon a helyeken állították fel őket, amelyek a hétköznapi esteken, az esti ima után égni látnak.

Most szombati fény ragyogott a szent kőveken. Csillagot a szürke fal sárgaságosan megkapán. Büszkén állt elöttünk és fiaira emlékezett, kik éretek és rajta a hősök halálát szenvedték el. S ki tudja? A nagy fal kövé talán nemesak azoknak a hősöknek tanui, akik a rómaiak ellen harcoltak, hanem annak a sok-sok nemzedéknek is, kik a messze távolba számizve, sohasem látták, de legszentebb álmukban mindig elöttük állt.

Nem, kedves Heine! Ha már a hétköznapi zsidót a kutyaóhoz és a szombati zsidót a kutyaóhoz és a szombati zsidót hereghez hasonlítod, egy lépéssel tovább kell menned és a gólsz szombatját a jeruzsálemi szombattal kell összehasonlítanod. Jöllehet, hogy péntek este, mikor a szent Szombatot fogadják, minden zsidó, bármelyik országban is legyen és minden időben, a templomi szent idők boldogságának parányi részét érzi. De Jeruzsálemben a péntek este a szent falnál mégis egészen más. Akkor érzed, hogy a sötét gólsz elnyomatásának kütelékei felhomlanak. Lerombolódnak a gettó összes ajtai. A nyugati fal — maga is a gólsz mementója — úgy látszik, megrepedt. A fal oldalán állók a többiekkel együtt, a tündöklő szentség előtt.

Jeruzsálem a miénk! Erec Jiszrael a miénk! Szabad vagy, a szabad zsidóországban! Nem kell több chhez, csak igaz zsidó lélek, érzés — és egy péntek este a jeruzsálemi szent falnál és akkor érzed azt, amit őseid éreztek, kik a nagy ünnepeken a szent

„Budapest nagy méretű országban. Az Egyesült Államok egyenlő a „Joint Distribution Committee”-nek, hogy ebből az lakosainak egy-nélkül ingyen amerikai szervezők, Polnay utalta át ez a 11,300,000 kő gárcsatornák.”

Ideim... nem igaz, csapom országnak, a lopás alzó szegény vonásokba szóság homlo, hogy ezeket helyegem, or nem igaz, ne az, hogy a J témeny, ez a dennek ami zés, ez a noz tetlen nagy p zott a zsidó intézmény, m küldöttjének kai cionisták a Joint pénz meggyilkolt z zsidó vérben pestet — nem

De igen átkos emléki, ez az elfajzott itása a zsidó s hogy kenyiele használni, — pagandaurta érdekében, ug nai százával darabokra a osztrák parl megunorodva sából, — igen a Tolnai a z rencsellenekne lióháromszáze dekozott — fe napig minisz az lenni. De erre, a Joint nak a bárson ideim a itt tagadást: nem hogy ezt zsidó hajfása ez be meghunyászo masarkot, aki

Es van „Budapest kormány kétes Bécs város sz és azzal a fő nydból kizáró sálhetnek élel Nincs te

— A máb Lyonból jelentik tartott Nobelidja a nemzetközi su kapta meg.

— A gyög Bukaresiből jole grészus a helna

HIREK

Az UJ KELET telefonjai:

Szerkesztőség:	977
Közlönyosztály:	844
Zs. N. Sz.:	558

Vétot emelek

Budapestről jelentik: Amerikából ismét nagyméretű emberbaráti adomány érkezett a fővárosba. Az Észak-Amerikába működő zsidó jótékonyági egyesületek központi elosztó szervezete, a „Joint Distribution Comité“ 25,000 dollár adományozott Budapestnek azzal a rendeltetéssel, hogy ebből az összegből Budapest szegénysorsú lakosainak gyermekei vallásfelekezeti különbség nélkül ingyen meleg lábbelivel láttassanak el. Az amerikai szervezet magyarországi bizottságának elnöke, Polnay Jenő volt miniszter a napokban utalta át ezt az összeget, mely magyar pénzben 11,300,000 koronának felel meg, Lipócz polgármesternek.

Ideim a vétót, ideim a tiltakozást és ideim az ordajokra pírító tagadást: nem igaz, nem igaz, nem igaz! Én rája csapom ordajokra a hazugságon ért gyávának, a lopáson ért tolvajnak embert megáldozó szegénybélyegét és ránduljon torz vonásokba szájuk és önszed szegényes forrásig homlokukat, ha véletlen úgy akarja, hogy ezeket a sorokat olvassák, mert az én bélyegem, ordajokra csapott bélyegem ez: nem igaz, nem igaz, nem igaz! Nem igaz az, hogy a Joint, ez a nagyszerű zsidó intézmény, ez a grandiózus inkarnációja mindennek ami zsidó szív és zsidó testvéri együttérzés, ez a mozgalom amely nem csak hihetetlen nagy pénzeket, de vért és életet áldozott a zsidó nyomor enyhítésére, hogy ez az intézmény, melynek vagyosát a budapesti kiküldöttjének saját szavai szerint az amerikai cionisták adták és adják össze, hogy ez a Joint pénzzel, milliókkal tömné az utcán meggyilkolt zsidók véréből csöpögő, kiontott zsidó vérből részeg magyar fővárost, Budapestet — nem igaz, nem igaz, hazugság!

De igen is igaz, hogy Tolnai úr, ez az átkos emlékű, ez a nemesített nevű ember, ez az elfajzott hajléka, életelszívó fattyuhajtása a zsidóságnak, ez az ember, — oh hogy könnyűen vagyok a szent ember szót használni, — ez az ember, aki külföldi propagandautra indult Hothy-magyarország érdekében, ugyanakkor mikor Héjjas és Prónai százával gyilkolta, akasztotta, négyeltette darabokra a zsidókat, ez az ember, a it az osztrák parlament képviselője Róbert Stricker megundorodva, eliszonyodva dobott ki lakásából, — igen is igaz, hogy ez az ember ez a Tolnai a zsidó Joint pénzéből, zsidó szerencsésülnek küldött pénzéből tizenegymillióháromezszáz ezer koronát Budapestnek ajándékozott — felekezeti különbség nélkül. Két napig miniszter volt és szeretné megégyeszer az lenni. De a maga pénze nagyon is drága erre, a Joint pénzéből rak lépéseket magának a bársony fotószőhöz. Ideim a valót, ideim a tiltakozást és keserves, undoros tagadást: nem i az, nem igaz, nem igaz, hogy ezt zsidó ember tette, nem igaz, fattyuhajtása ez beteg zsidó fánknak, és eblélek, meghunyászkodó és körülvinnyogja a csizmasarkot, aki beléje rugott.

És van még egy hírem is:

„Budapestről jelentik, hogy a magyar kormány kétezer vagon burgonyát utalt át Bécs város szegényeinek szétosztás céljából és azzal a feltétellel, hogy a küldött burgonyából kizárólag keresztényszociálisták részesülhetnek élelmezési segélyben.“

Nincs tovább. G. J.

A nobel díj ideit megnyertese. Lyonból jelentik: A fizika tudománynak fenn tartott Nobel díjat az 1920. évre Quilane tanár, a nemzetközi súly- és mértékhatóság igazgatója kapta meg.

A gyógyszerészek kongresszusa. Bukarestből jelentik: A gyógyszerészek kongresszusa a holnap, 14-én lesz.

A konferenciá közelebbi kiküldöttje. Vasárnap délután zajlott le Kolozsváron a cionista konferenciá kiküldöttjeinek választása. Minden sékelfizető jegesítve volt szavazatát beadni és örömmel kell megállapítanunk, hogy nem várt nagyszámban éltek a jegesítettek választó jogukkal. A legtöbb szavazatot *Widder Dávid*, az „Uj Kelet“ főmunkatársa és *dr. Kohn Hillel* ügyvéd kapta egyenlő arányban. Szótöbbséggel delegátusokká választották még: *dr. Krémer Ármán*, *Friedmann Adolf*, *Boskovics József*, *Léb Ödön*, *Baumzweig Ibrahim*, *Kepecs Samu*, *Sporn Simon*, *Goldmann Izrael*, *Lóvi Mór*, *Feuerstein Kálmán*, *Frenkel Emanuel*, *Neumann Mór*, *Székely Imre*, *dr. Szarvas Jakab*, *Seelenfreund Sándor*, *dr. Neumann Vilmos*, *Grünfeld Amsel*, és *Fränkel Mór*.

A sztrájk után. Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter napiparancsot adott ki, amelyben közöset mond a hadseregnek a sztrájk tartalma alatt kifejtett tevékenységért és kötelességérteért. A szociálista vezeték perének tárgyalását szombaton folytatták. A védők elmondták védőbeszédeiket. Ezután *Soker*, az egyik vádlott beszélt, aki a szociálista alapelveket jogi alapon fejtegette és kijelentette, hogy a vád nem épülhet a katonai büntetőtörvénykönyv 53. § a alapján. *Toma Dragu* ugyanily értelemben beszél, a hadbírószág illetékességét vitatva. A tárgyalást ma folytatták. [Dt.]

Az osztrák kormány antiszemita politikája ellen. A Zsidó Távirati Iroda jelenté Bécsből: Az osztrák cionisták november 2-án tartott gyűlésén rendkívül élénkhangú tiltakozó rezolúciót fogadtak el az osztrák kormány antiszemita politikája ellen. A tiltakozás főként az osztrák kormányok a letelepített zsidókkal szemben életbeléptetett jogtalan intézkedései, a zsidó hallgatók kizárása a főiskolákból és végül a választási rendszer és a választás körületek igazságtalan besztása ellen irányul, aminek következtében a zsidóság elesett attól a lehetőségtől, hogy saját képviselőt küldhessen a parlamentbe.

Adomány a Zsidó Menzának. Dr. *Mikelffy Albert* 3600 csok koronát adományozott a Menzának. A Menza vezetősége ezuten mond közöset az adományért.

Magyarországba ismét lehet táviratozni. A Magyarországgal nemrég megindult távirforgalom, nekány hétig szünetelt. Tegnap ismét fölveték az összeköttetést Magyarországgal. A feladott táviratok közül a magánszemélyek és magánhivatalok táviratai cenzura alá esnek A cenzurát három határmenti városban, Nagyváradon, Aradon és Temesváron végzik.

Tűz az Erdélyi Vegyipari gyárban. Tegnap délután két óraker a Kolozsvári Első Vegyipari gyár Dézsma-utca tizenötödik szám alatt lévő telepén tűz támadt. A tűz ugy keletkezett, hogy az egyik kátránytartó felborult, a forró kátrány szétomlott a padozaton és azt meggyújtotta. A tűz átterjedt az ajtókra és az ablakgerendákra és nagyrésztüket elhamvasztotta. A gyár irodájából azonnal értesítettek a tüzelőszágot és a rendőrséget. A tüzoltók dr. *Varga Endre* ügyeletes rendőrkapitánnyal azonnal megjelentek a helyszínen és hozzáfogtak az oltáshoz. A munka nehezen ment, mert a lángok már a felhalmozott kecsikonöcsöt is meggyújtották és az elajtatalmu anyag egésze veszélyéi feyegette az egész gyártelepet. A tüzet délután négy órára teljesen eloltották. Dr. *Varga* rendőrkapitány a tűz keletkezési okának kiderítésére helyszíni szemlét tartott és megállapította, hogy a gyártelep nincsen szabályszerűen építve és tűzbiztonsági felszereléssel nincsen ellátva. Tekintve, hogy a gyár gyűlékony anyagok előállításával foglalkozik, dr. *Varga* rendőrkapitány az észlelt hiányokról jelentést tett a város mérnöki hivatalának és a tulajdonosok ellen megindította az eljárást.

A Köblös-Takács-Kollártrió estélye. Szerdán este fél kilenc óraker tartja meg a Köblös — Takács — Kollár (hegedű-hárfa-zongora) trió zeneestélyét a református teológia disztermében. A művészek műsorán Beethoven, Hasselmann, Wieniawsky legrészebb művei szerepelnek. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Kollár Pál a trió zongora-művésze utolsó ízben fog most a kolozsvári közöset előtt játszani, mert Bécsbe utazik, ahol folytatja zene tanulmányait

Akik fekete zászlóval vonulnak sorozásra. A Damian távirati ügyökség jelenté Nagyszérből: Szombaton volt a VI. hadtest nagyszérbeli hadbírószága előtt tíz udvarhelyi fiatalomber lümpörének tárgyalása, akiket a román hadsereg elleni propagandával védeltek. A vádlottak a sötátérea keresztül fekete zászló alatt vonultak sorozásra, de miután akkor nem volt sorozás, elszéledtek. A tüntetők közül tízet letartóztattak. A tárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy nem atartak az állam és a hadsereg ellen tüntetni, a fekete zászlót pedig azért tüzték ki, mert ezzel gyászuknak akartak kifejezést adni, hogy hat évi háberu után újból el kell hagyni szülőföldjüket. Az egyik vádlottat két évre és 3000 lei pénzbírságra, egy másikat egy évre és 2000 lei bírságra, egyet három hónapra, a többit pedig egy-egy hónapra ítélték.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság felelvasé ülése. Szombaton délután tartotta meg az Erdélyi Irodalmi Társaság két év után első felelvasé ülést. Az ülést Dr. *Márki Sándor* történettudós nyitotta meg. Beszédében megemlékezett a társaság elhunyt és Magyarországra távozott tagjairól. Utána Dr. *Kiss Ernő*, *Reményik Sándor*, *Szabolcska Mihály* és *Gyallay Demokos* tartott felelvasást.

Közgyűlésre hívják össze az iparosokat. Hirt adunk arról, hogy Bukarestben nemsekára országos iparügyi kongresszust fognak tartani. Ezen a kongresszuson az iparfejlesztés minden problémáját megtárgyalják és hogy minél alaposabbak legyenek a hozzászólások, a kongresszus előkészítő-bizottsága kérdőíveket küldött az érdekelteknek, hogy már előre tájékeztassa őket a szóba kerülő ügyekről és hogy lehetőleg már megalkotott véleményvel utazzanak el a nagygyűlés résztvevői Bukarestbe. A kérdőívben fölvetett eszmék együttes megbeszélése céljából a Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara a napokban közgyűlésre hívja össze az iparosokat. Amennyiben az iparosok véleménye többé-kevésbé egyezni fog, akkor egységes javaslatot terjesztenek a kolozsvári iparosok a bukaresti országos kongresszus elé. Az itteni közgyűlés időpontja még nincsen megállapítva.

Román konzulátus Prágában. Prágai jelentés szerint a „Tribuna“ arról értesül, hogy Prágában rövidesen román konzulátust fognak felállítani, melynek vezetésével valószínűleg *Alexandru de Limont* bízzák meg.

Az „Ébredő Magyarok“ válasza Meskó Zoltánnak. Az „EME“ országos központi választmányá foglalkozott Meskó Zoltán belügyi államtitkár kijelentésével, amely szerint az „Ébredő Magyarok“ működésükkel több kárt okoznak az országnak, mint amennyit használnak akarnak. A választmány szerint nagyon szomorú, ha egy felelős állásban levő politikus nem érzi, hogy éppen az „EME“ az, amely társadalmi szervezetségével megadja a keresztény megújulás szilárdaságát. A választmány különben nem tartja Meskót méltónak és illetékesnek működésük megbíráására.

Hajóösszeütközés a Dunán. Bukarestből jelentik: A „Brancoveanu“ román személyszállító gőzös Vidnai közelében összeütközött a „Boris“ nevű kis bolgár személyszállító hajóval, amely az Aldunáról jött és tömve volt utasokkal. Az összeütközés oly heves volt, hogy a „Boris“ valóságga ketté tört. Tizennyolc ember a Dunába fult.

Áthelyezik a VI. hadtestparancsnokság irodahelyiségeit. Dr. *Barbu* lakásügyi kormánybiztos intézkedésére a VI. hadtest irodahelyiségét legközelebb áttöglják helyezni a Kereskedelmi és Iparkamara házába. A palotában elhelyezett élelmezési osztályt, vegyészeti szakciót és magánlakásokat ki fogják telepíteni. A Kereskedelmi és Iparkamara helyiségeit is áthelyezik minden valószínűség szerint a Redoutba. Itt adnak hajlékot a Kereskedelmi és Iparkamara házában elhelyezett magánlakók számára is. A hadtestparancsnokság helyére a tanítóképző intézet kerül.

Elsüllyedt gőzös. Konstanzából jelentik: A „Sikolaus“ nevű 700 tonnás hajó elsüllyedt. A személyzetet megmentették.

Házasság. *Rossmann Irén* két eljegyzte *Farkas Márton* Erdőszon ügygyérről.

Kolozsvár köztisztasága. A tanácsülés szombaton foglalkozott a város tisztaságának ügyével. Elhatározták, hogy az összes iskolákat orvosiilag megvizsgálják és mindent, ahol köztisztasági szempontból kifogásolható valót találnak, ott haladéktalanul megkezdik a dolgok rendezését. Elhatározták továbbá több nyilvános latrina felállítását és a tisztálkodási helyek megállapítását, akik eddig nem alkalmazták a köztisztasági előírásokat, azokat meg kell büntetni. A város tisztaságára ezen kívül nagyobb gondot fordítanak, a szennyvizet, a szennyvizet és hasonló köztisztasági dolgokat szolgáló eszközöket fognak beszerezni nagyobb költségen utján. A tanács foglalkozott továbbá a cégtáblák romosításával is és elhatározták, hogy felszólítják mindazokat, akik eddig nem alkalmazták a cégtáblákat, hogy haladéktalanul eserdjék azt ki romosításra felhívással, vagyis alkalmazzanak a törvényes rendelkezéseknek megfelelő feliratokat. A zászlók használatáról szintén rendelkezett a tanácsülés. Eddig szokásban volt, hogy az ünnepélyek alkalmával kitűzött zászlókat napokig kint hagyták. Az első gyakran leomlott a széllel, úgy hogy a zászlók sokszor egész más színeket kaptak. Aki eddig a szokásos terminuson túl kint hagyta a zászlót, azokat tízezer leig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A tanácsülés felhívta továbbá a miniszternek a városi tisztviselők számára engedélyezett városi telekekről szóló jóváhagyását. A tisztviselők számára ugyanis a város határában lévő városi birtokból négyezer ölet hasítottak ki. A tisztviselők ezen a teleken konyhakertészetet akarnak berendezni.

Botörőbanda garázdálkodása
Hidalmáson. Hidalmási tudósítók jelentik, hogy 11 és 12-e között éjjel szervezett rablóbanda fosztogatta végig a gyantafákkal alvó községet. *Sehn* Samuel fértéri kereskedő divatáru üzletének vasrudóknak felfeszítették és az egész árukat magukkal vitték. Ezután behatoltak a „Középszolnoki Bank” helyiségébe és mintán kirakatának üvegtábláit gyémánttal kivágták, bent nyugodtan gyertyát gyújtottak és a Wertheim-szekrény kifizetéséhez fogtak. Az udvaron lakó özv. *Flóridsné* lármájára a Bank főkönyvelője kulccsal nyitott be a bankhelyiségbe, mire a rablók az ablakokon át megugrottak és magukkal vettek két fiókot, melyben iratok és 700 leifélt pénz volt. A szomszéd kertben aztán mindent elhárítottak, csak a pénzt tartották meg. Ezután özv. *Hatfaladyné* kastélyába akartak betérni, de a tulajdonosné és az udvaronlakó községi jegyző lármájára, elmenekültek. Ugyanakkor eredménytelenül próbálkoztak a postaépületbe is behatolni, amelynek ablakait már kivágták. Végül *Gámenai* igazgató padlására hatoltak be, amikor azonban *Gámenai* figyelmes lett a zajra és lármát észlotta, a rablók leugráltak a padlásról. A botörőket keresik.

Valutacsalló ukrán tiszték. A „Neue Freie Presse” írja: A múlt év őszén Falejew ukrán tábornok és Blatnui ukrán ezredes Bécs-be ment és nagyszabású terveket kidolgoztak, hogy fényűző életmódot folytathassanak. Falejewnek kapóra jött egy *Storfer Bertold* nevű valutáspekuláns, akivel Budapesten ismerkedett meg és abival Bécsben is többször találkozott. Falejew közölte *Storfer*rel, hogy az ukrán kormánytól megbízást kapott áruk vásárlására és e célból külföldi valutára volna szüksége. Biztosította arról, hogy a szükséges idegen valutának meg van a fedezete. *Storfer* vállalkozott az idegen pénzek előteremtésére és megállapodott az ukránokkal, hogy december 4-én találkoznak Bécsben a Prinz Eugen Strassen levő lakásán. Falejew megbízásából megjelent a megbeszélés időben *Storfer*nél Blatnui, mire *Storfer* leszámolt az asztalra 100.000 leit, 150.000 román rubelt, 20.000 francia frankot és 6000 levet, amelyeknek értéke az ottani érték szerint 1.234.000 koronát tett ki. Ekkor három áldottív jött *Storfer*hez, akik állítólag a hadiuzsora hivatal megbízásából a pénzt lefoglalták és magukkal vitték. *Storfer* feljelentésére megállapította a rendőrség, hogy a számkönyvön az egész társaság osztozott. A bécsi törvényszék 5 napi tárgyalás után Falejew tábornokot és társait öt-öt évi fegyházra ítélte el és kimondta, hogy szabadságvesztés büntetésük kitöltésével Ausztria területéről kizárják őket.

* New-York szálloda, kávéház, étterem az erdélyi és külföldi előkelőségek elbűsömetje.

Iskolás emlékek. A novemberi esikés, hűvös reggelen könyvekkel hánaljuk alatt igyekeznek a gyermekek iskolába, szaporán szedgetik kicsiny lábukat, hogy az első esengetés előtt megérkezzenek, s a sietés közben kezüket fázósan dugják nyakukba. Mennyi új szeszémet nyújt az iskolázó eleje a fiatal lelkeknek. A falak fehérre meszelték, a padok tisztára mosották, a tavaly rákareolt, ráfestett figurák eltűntek rólok. Még most jölesik iskolába menni, rendszerint csak a tanár magyaráz még ilyenkor, feleltetés még nincsen és így szerencsés drukk sem kíséri még az iskolabajrást.

Kibeen nem elevenednek ilyenkor fel régi iskolás emlékek, amelyek abban az irányban lesznek kedvesebbek, másbbek, amint nőnek az évek, amelyek beasúntak elválasztanak az iskolapadoktól. Ilyenkor, sok évvel ezelőtt november elején történt, hogy először léptem át az új tanévben az iskolapárat küszöbét. A többiek már négy hete jártak rendszeresen, de jómagam valami járványos esetből kifolyólag ki voltam négy hétre tiltva.

A többiek már rongosgot tudtak, karkedtek is vele, én pedig gyáva félelemmel gondoltam arra, hogy hogyan fogom tudni mindezt behozni. Minden óra előtt kimentem mindegyik tanárhoz és jeleltem felénke:

— Tanár ur kérem, nem készülhettem eddig, mert négy hétig beteg voltam.

Mindegyiktől kaptam is vagy négy heti halasztást. Csak az egyikkel gyűlött meg a bajom. *Bokor József*nek hívták, híres, tudós ember volt, a pesti egyetemen is előadott tudományos hírnévénél csak a bogarai voltak híresebbek. Egyik bogara volt, hogy szeretett tekintélyt tartani a diákok előtt. Ha valamelyik kis diák csak félkengesen szólott hozzá, akkor ő rávált:

— Nem hallottam fiacskám — s tölesért csinált kezeivel a fülelhez.

Ez persze azt jelentette, hogy tiszteletteljesebben halkan kellett hozzá szólni. Én persze, mint új diák nem ismertem ezt a bogarát, a többiek pedig tudták, hogy én ki fogok menni hozzájuk exkuzálni tehát beadták nekem, hogy hangosan beszéljek, mert nagyot hall a tanár. Én gyanakvó voltam, nem nagyon hittem el nekik, de a biztonság okából, amikor kimentem, mégis egy kicsit hangosabban mondtam:

— Tanár ur kérem, nem készülhettem.

Több se kellett neki. Tölesért csinált a fülelhez s úgy mondta:

— Nem hallom fiacskám, kicsit hangosabban.

Láttam, hogy az osztálytársak még sem csaptak be s most már látrán, hangosan kiáltottam:

— Tanár ur kérem.

Belérvőcsődött, de rendes szokása szerint folytatta:

— Most sem hallom fiacskám, tudod én süket vagyok, gyere közelebb, erdits egészen a fülembe.

Nem nagyon kellett biztatni engem, fölmentem a dobogóra és úgy ordítottam torkom szakadtából a jelenkezést fülebe. A többiek persze gurultak a nevetéstől, ő pedig a botjával, amelyet sohasem tett le a kezéből, hatalmasat vágott az asztalra és ordította szintén:

— No várj csak, majd elbánok én veled.

S beírt a könyvecskéjébe, vagy három darab négyest. Ilyenek és hasonlók azok a történetek, amelyek kimondhatatlan sok keserűséget okoznak a diákokban, de amelyek később a legkedvesebb emlékei az iskolás koroknak. (d. s.)

Nagy hangverseny a Román Nemzeti Színházban. November 18-án, csütörtökön tartja *Feuermann* Zsigmond, a világhírű hegedűművész egyetlen hangversenyét a Román Nemzeti Színházban. A zenekedvelő közönség érthető várakozással néz e nagyszerű művészi szonáció elé. *Feuermann*, aki néhány évvel ezelőtt még, mint csodagyermek ragadta bűmáltra az egész világot, ma kiforrott művész, aki a legnehezebb darabokat esedálraméltó zenei intelligenciával és virtuozitással interpretálja, amiért a második „*Paganini*” névvel szokták emlegetni. A hangverseny Kolozsvár zenei életének oly szonációja, hogy

minden bizonytalanság feloldását hozza a kolozsvári zenekedvelő közönség érdeklődését bizonyítani. A művész hangversenyét jótkönyv célra rendezte, a román írók kulturálisának alapja javára. A kibocsátott jegyek ugyanis egyáltalán sorjegyek is, melyeknek huzára folyó évi december 6-án lesz 50000 leifényereménytel és sok kisebb nyereménytel. Jegyek előre válthatók a „*Friedmann*” könyvkereskedésben.

* **Orvosai kir.** Dr. Kappel gyermekgyógyászati rendelőjét áthelyezte Máty s kir. tér 12. sz. a. H. épület. (M. ray ság felül.)

* **Excellens** a legújabb keltő szonáció viz. Minden kávéház és vendéglőben létező és esztendővel letten kapható. (1916.)

* **Winkler** kávéházban estéknél előadandó zenekar hangversenyez. Pontos, figyelmas kiszolgálás.

* **M. Weiszman** ügyvédi irodája Bukaresti Strada Galati 10. Hivatási órák a. e. 8-9, d. u. 6-8.

* **Pénzügyminisztérium**, kávéház (ezüdszónai Auszt. m. Magyarországi, Csehszlovákia, Németország, Csehszlovákia) előre meghatározott árúlyan mellélt esztendő a Magyar Bank r. t. Sr Memorandum (Unió-n.) 26. (1916.)

KÖZGAZDASÁGI

Uj rendelet az agrártörvényről

A kényszerbérleteket 1921. március 1-ig végre kell hajtani — Tilos az egyezség a földbirtokosok és a földosztásban részesülők között. — A megyei bizottságok kátrévezési ellen nincs felelősség.

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az agrárreform kérdése áll minden ország politikájának középpontjában. Nagyromániában általában volt a panasz, hogy a reformnak végrehajtása nem történik elég gyorsasággal s nem a közérdek irányítja egyedül a tett intézkedéseket. *Garofid* miniszter körutai is tett az elmúlt hetekben Erdélyben s tapasztalatai alapján, a november 5-én kiadott 30313. számú rendeletben szabályozza a reform végrehajtását.

A rendelet utal arra, hogy az egyes megyei bizottságok a birtokosoknak csak azon részét vették kényszerbérlet alá, amelyekre a községheliek kérelmet terjesztettek elő. Viszont más bizottságok csak az őszi vetésre szükséges földeket vették kényszerbérlet alá és végre egyes bizottságok nem vették kényszerbérlet alá a legelőket és kaszálókat, amelyeket szintén az idézett törvény intézkedései alá tartoznak s elrendeli az 1-ső pontban, hogy:

A kényszerbérlet vonatkozik mindazon megművelhető földekre, legelőkre, kaszálókra, hegyi legelőkre és hegyi kaszálókra, amelyek kiszajátítás alá esnek. Ez 200 hold területen felül történik, de ott, ahol a szükség megkívánja, az agrárbizottság jóváhagyásával kivételesen ezen mértéken alul is.

Az 5-ik pont szerint a földosztásban részesülők és a birtokosok között szigorúan tilos van mindenféle egyezség, vonatkozzék az akár az összegre, akár a kiszajátítás alá eső területre.

A 6-ik pontban foglaltak szerint a kényszerbérlettel egyidejűleg kötelesek a megyei bizottságok megállapítani holdanként a bérlet összegét is az ingatlanok különböző minősége és kategóriája szerint.

Az eljárás gyorsítására szolgál, de egyben sok önkényeskedésnek és visszaélésnek lehet a kulferrása a 8-ik pont, amely szerinte megyei bizottságoknak a kényszerbérletre vonatkozó határozatait nem felelősséghelők.

A 10-ik pont: A megyei bizottságok kötelesek 1921 február 1-ig az összes kényszerbérletet ügyét elintézni.

Egyik legfontosabb része a rendeletnek a 11-ik pontja, amely kimondja, hogy a Varmegyei Gazdasági Tanács köteles 1921 március 1-ig az összes kényszerbérlet alá eső területet a megyei bizottságok határozatainak megfelelőleg birtokba adni.

A román nyersolajtermelés. *Bukarestből* jelentik, hogy 1920 január elsejétől szeptember harmadikáig 746707 tonnát tett ki a romániai nyersolajtermés az ugyanezen idő alatt 693983 tonna múlt évi nyersolajterméssel szemben.

Amerikai
A Vossische Zeitung Egyesült Államok felvilágosítanak Palesztrina. A kölcsön utvonások, ország sára fogja felhasználni.

A Bulgár mennyiség. Bo hogy a gabonakivitel sereium a követések felelősséget: 2000 tonna Bulgashan, 62 tona Dunán behajózva, 2000 tonna szintén résztint B Dunán behajóz ezeket a gabonakivitel hajlandó eladni: 1000, és zabánként. A megkötőkben adják.

A cseh-szlovák jelentik, hogy a cseh-szlovák külkereskedelmi miniszter 225 millió koronát az elmu 516 ezer mázsa ipari cukrot száll.

Csehszlovák a vasárakat. A metorsági árlesz egy gyár is, min a Wikowitz G november elsejétől áruk és nyersanyagok csehszlovák kord.

Nagy pet Az amerikai lap aial Oil Company petroleumforrások új forrásoknak k nem lehet szó, a mástól kétezer kásznak.

A valuta Márka 84—85, 230—230, Franc arshma — Srájei frank 100

Prága, no márka 114 1/2, le 1516 norvég koronát keresz 136 font sterling osztrák leib. ker.

Berlin, n \$7 font sterling ára 286 1/2, lengy osztrák leib. ker. belga frank 527

Zürich, no Newyork 655 1/2 Bruxelles — 122 1/4, Kristian 670 Bécs 120 Budapest 175 leibelyegzési ko

Budapest, 637 1/2, font ste svájci frank 847 1/2 335 — szokol 56 1275. lewa 655.

Alulírottak hogy a hón e

hadadi lakós, vörös keresz szonvedés ut Kolozsvár.

0

háza fogja a kolozsvári... érdeklődését bizonyítani... jótékony célra ren... házában alapja javára... ugyanis egyáltalán sorsje... nia folyó évi december... főnyereménygel és sok... legyek előre válthatók a... skedásban.

Képpel gyermekgyógyászati... a kir. tér 12. sz. a. F. üzemelt... jobb editio szomszagos viz... ebben házas és öccsével (10%).
szabaz esténeként elszóránd... ulos, ügykezes kiszolgálás.
Ágyvívó irodája Bukaresti... évek a. e. 8-9. d. u. 6-8.
Kalkuláció (számvizsgáló) Ausz... rákia, Németország, Csehsz... aróllyana mellett székelt a... terandulati (Unió-n.) 26. (1136).

ZDASAR

ugrártörvényről

1921. március 1-ig... Tilos az egyező... földosztásban részesülő... bizottságok határozatai... felelősség
tudósítójától —
árképe áll minden ország... ntjában. Nagyrövidítésben... z, hogy a reformnak vég... nik elég gyorsasággal s... yitja egyedül a telt in... muniszter körutai is tett... rdélyben s tapasztalatai... z 5-ös kiadott 30313.
zat ályozza a reform vég...

arra, hogy az egyes me... rtokoknak csak azoa ré... bérlet alá, amelyekre a... terjesztettek elő. viszont... az ősi vetésre szükséges... szerbérlet alá és végre... em vették kényszerbérlet... szalókat, amelyeket szin... ny intézkedései alá tsr... l-sé pontban, hogy:
et vonatkozik mindazoa... re, legelőkre, kaszálókra... hegyi kaszálókra, amelyek... Ez 200 hold területel... de ott, ahol a szükség... bizottság jóváhagyásával... éken alul is.
rint a földosztásban ré... ok között szigorúan tilva... ég, vonatkozzék az akár... hájtítás alá eső terü...
foglaltak szerint a kény... leg kötelesek a megyei... tani holdanként a bérlet... nek különböző minősége... sitására szolgál, de egy... désnek és visszaélésnek... kük pont, amely szerinta... k a kényszerbérletre vo... em felelősséggel.
A megyei bizottságok ké... l-ig az összes kényszer... ni.
bb része a rendelkezés... mondja, hogy a Várme... s köteles 1921 március... erbérlet alá eső területe... gok határozatainak meg... i.

rszolajtermelés. Bu... 1920 január elsőjé... ikáig 746707 tonnat tett... ajtermés az ugyanezen... a mult évi nyersolajter...

Amerikai kölcsön Palesztinának.
A „Vossische Zeitung” jelentése szerint az Egyesült Államok 70 millió dolláros kölcsönt Palesztinának hét százalékos kamattal. A kölcsönt Palesztina kormányzata vasárnapra, országutak és telefonvonalak építésére fogja felhasználni.

A Bulgáriából kivihető gabona-mennyiség. Bolgár hivatalos helyről közlik, hogy a gabonakivitelre Szófiában alakult konzorcium a következő mennyiségű gabonaneveléssel felelt meg az 1919. évi termésméltól: 2000 tonna búza, melyből 1200 tonna Bulgariában, 62 tonna Várnában és a többi a Dunán behajózva fekszik. Továbbá 1500 tonna búza, 2000 tonna árpa, 420 tonna zab, amelyek szintén részint Bulgariában és Várnában, részben a Dunán behajózva fekszenek. A konzorcium a Dunán behajózó gabonamennyiséget a következő árban szelket a gabonamennyiséget a következő árban hajlandó eladni: búzát 1700, rozsot 1400, árpat 1000, és zabot 1000 francia frankért tonnáként. A megvásárolt mennyiséget bolgár kikötőkben adják át uszályként vagy hajókon.

A cseh-szlovák cukorkivitel. Prágából jelentik, hogy az idei cukortermelelésből körülbelül 3 millió métermáza cukor fog kivihetni. Ebből 250 ezer métermáza Jugoszlávia 225 métermáza Németországba fog kapni. Az elmúlt időnyben Németországba 516 ezer máza konzum és 158 ezer máza ipari cukrot szállítottak Csehszlovákiából.

Csehszlovákiában is leszállítják a vasárakat. Prágából jelentik, hogy a németországi áruszállítás után több csehszlovák nagy gyár is, mint a Bányászati és Kohóvállalat r. t., a Wukowitzer Gewerkschaft kimondta, hogy november elsejei hatállyal az árat öntött árk és a verseny után kilogrammenkénti husz csehszlovák koronával leszállítják.

Nagy petroléumföldek Kanadában. Az amerikai lapok jelentése szerint az „Imperial Oil Company” geológusa Kanadában nagy petroléumforrásokat fedeztek fel. Ezeknek az új forrásoknak kereskedelmi kihasználásáról még nem lehet szó, mert a legközelebbi vasútállomástól kétezer kilométernyi távolságra fekszenek.

A valutapiac állása. Bukarest, nov. 13. Mírka 84-85, leva 74-76, font sterling 220-230, francia frank 415-420, lira 250-260, arabama —, Dinár 150/170, Dollár 67-69, Svájci frank 1000-1000.

Prága, nov. 12. Lei 140, dinár 241, marka 114 1/2, leva 100 1/4, rubel —, svájci frank, 1516 norvég korona 1308, dán korona 1306, svéd korona 1361, lira 332, francia frank 572, font sterling 332/1 —, dollár 98 1/2-97 1/2, osztrák le. ker. 1755.

Berlin, nov. 12. Lei 126-20, dollár 87 font sterling 291-60, francia frank 496 1/2, lira 286 1/2, lengyel marka 19 1/2, szokol 87 70, osztrák le. ker. 1537 1/2, svájci frank 1827 1/2, belga frank 527 1/2.

Zürich, nov. 12. Bukarest 930, Berlin 755, Newyork 655 1/2, London 2207, Páris 3970, Brüsszel —, Koponbága 86, Stockholm 122 1/4, Kristiania 8680, Madrid —, Prága 670 Bécs 120, Zágráb —, Krakkó 160, Budapest 175 Amsterdam —, osztrák lebeljegyzésű korona 115.

Budapest, nov. 12. Lei 320, marka 637 1/2, font sterling 1910, francia frank 3150, svájci frank 8475, dollár 570, lira 1862 1/2, rubel 335 — szokol 565, osztrák korona 98 1/2, dinár 1275, lewa 655, lengyel marka —.

Alulírottak szomorodott szívvel jelentik, hogy a hón szerető férj, apa és rokon

BLAU ISIDOR

hadadi lakos, 48 éves korában, Kol zsvárt a vörös kereszt kórházban f. hó 11-én rövid szenvedés után elhunyt.

Kolozsvár, 1920. november hó.

Öz. Blau Isidor né szül. Welcz Róza bánatos neje
Dezsa és Jolán gyermekei.

SZÍNHÁZ

Magyar Nemzeti Színház
Heti műsor:
Kedd: Erzsébet kir. (Hatodszor.)
Szerda: A Mandarin. (23-adszor.)
Csütörtök: Erzsébet kir. (Ujdonaság 7-edszor.)
Péntek: Pillangó Kisasszony. (30-adszor. Uj szereposztással.)
Szombat d. u.: Vén bakancsos és fia a huszár. (Első ifjúsági előadás. Rendkívül olcsó helyárakkal. Előadó tanár: Perényi József.)
Szombat este: Angyalka. (Operette újdonaság, 8-adszor. V. Hegyi Lili vendégjátékával.)
Vasárnap d. u.: Mágus Miska. (68-adszor. Pintér, Berky, Sümegi. Rendes helyárakkal.)

Második szimfonikus estét ad a Román Nemzeti Opera szerdán, november 17-én a következő programmal: I. Karl Goldmark: Sakuntala-ouvertura. II. Peter J. Tschai-kowski: IV. szimfóniája. III. Robert Volkmann: Serenade No. 3 vonós-zeneharral (solbo celista Josef Thaler). IV. Richard Wagner: Festmarsch. Vezényel: Rudolf Schüller.

A színházi iroda hírei:
Szókimondó asszonyosság. Az igazgató rendezése mellett teljes apparátussal folynak már a színházi próbák a legközelebbi szezonból, Sardus „Szókimondó asszonyosság”-ából. A világlírú és népszerű darab több, mint tizenkét éve nem szerepelt a kolozsvári színház műsorán, most tehát teljesen az újdonság ingerével fog hatni. A címszerepet Baróti Erzsébet fogja játszani, Lefebvre Tárny lesz, Napoleon pedig Janovics József. A repriz a jövő hét közepén lesz.

Mandarin. Óriási a közönség érdeklődése a szerdai est iránt, amikor a legizgalmasabb s legérdekesebb drámai művek egyike, a „Mandarin” fog színpadra kerülni, Janovics Jenővel, Poór Lívivel, Nagy Ilonával, Lengyelével, Szakács Andorral a főszerepekben.

SPORT

Kolozsvár—Marosvásárhely válogatott 1:1 (0:1) A két város válogatottai szép keretek közt, kitünő időben játszották mérkőzésüket. Sportszerűen magatartás volt a vásárhelyiek részéről, hogy amiért Mátraynak kolozsvári pályán való szereplését a kolozsvári sportvezetőség érthető okból nem engedélyezte, csak 10 emberrel állott fel, habár megfelelő tartalékuk volt. Nagy hiba volt a kolozsváriaktól is, hogy ebbe belementek.

Dandea városi tanácsos, mint a város megbízottja rugta el bevezetésül a labdát. Kolozsvár váloga ottainak támadásával kezdődik az I. félidő. Félidőüket I. és II. félidőn keresztül mindvégig megtartják. Mégis a vásárhelyieknek sikerül megszerezni a vezető gólt. Dr. Hirsch egy labdát tévedésből saját kapura rug, Deutsch rászalad és gólba továbbítja. A kolozsvári válogatott állandóan ostrom alatt tartja Vásárhely kapuját, de vagy a kitünően helyezkedő István fogja el a labdákat, vagy a kapu elé tömörülő vásárhelyiekről pattan vissza. Kolozsvárnak csak a II. félidő 43. percében sikerül egyenlítőni Raduch 25 méteres gyönyörű lövése révén. A mérkőzést kitünően vezette Strasser, a nagyváradi szövetség kapitánya.

Kolozsvár—Marosvásárhely kombinált 1:1 (1:1). Kolozsvár combi ált csapa vasárnap délután Marosvásárhelyt játszott és megismételte a válogatottak kolozsvári eredményét. Marosvásárhely legerősebb összeállításában szerepelt, míg a kolozsvári csapatban a kijelölt játékosok jórésze nem volt jelen, úgy, hogy tartaléknak került II. csapatbelieknek kellett játszani. A kolozsvári kombinált I. félidő 25 percében 11-esből megszerzi a vezető gólt, amit Vásárhely a 35. percében kiegyenlít. A II. félidő mezőnyjátékkal telik el. Kornerarany 15:4 volt Kolozsvár javára. Jéakaratu bíró volt Spierer. A fogadtatás és a mérkőzés rendezése sok kívánnivalót hagyott hátra. A 2 óra 30 percre hirdett mérkőzést csak 1 órai késséssel lehetett megkezdni.

Főszerkesztő: DR. FISCHER JOZSEF
Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv.-t.
Szerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (volt Perenc József-ut) 48.
Kiadóhivatal: Szentlélek-utca 1/a.

Angol és francia munkák leg-
izlélésesebben készülnek
MEISTER IMRE
divat szalonjában
Cluj, Mátyás király-tér 13. II.
Piata Unirei 1145

Egy millió „BOHN” 1/253
vörös dupla falcos cserép
5.1. kapható prompt szállításra.

LÁSZLÓ ÉS TÁRSA
416
Illatszertár
Cluj, Piata Unirii 12.
(Volt Bittó-helyiség.)
Francia és angol parfümök és kozmetikai szerek raktára.

Csomagolásra
alkalmas makulatura papir
kapható: a kiadóhivatalban,
Szentlélek-utca 1/a. sz.

Léb Jenő
3 Cluj, Calea Victoriei No. 48.
estélyára és ezzel kaposo-
latos faemgunkáló telepe

Valódi Neumann ruhák és
téli kabátok férfiak, fiuk és
leányok részére ugyanoly anyag-
ból mint háboru előtt újból
kaphatók: 1151
NEUMANN ruhaárúházában.

Elsőrendű tűzifát
180
Glenként és aprítva azon-
nal házhoz szállít
GRÜN LAZÁR tűzifatelepe
Cluj, Calea Traian (volt Árpád-ut) No. 40.

RASOLOZÁS Melmárnál
Radák-n. 3. (Zöldfa vendéglő mellett)

Ajánlja kozmeti-
kai készítményeit
kicsinyben és
nagyban az
Emke
drogeria a leg-
előnyösebben
Cluj, Piata Unirii
Mátyás kir.-t. 32
481

ZSIDÓ ISKOLÁK

SZÁMÁRA A LEGALKALMASSÁG
HÉBER TANFÜNYVEK:

„HAZZIVAN” Berli z-mód-
szerű A B C
kezdők részére. Ára: L. 28.—

„HADIBBUR HAVURI”
II. és III. rész. sítá hativith,
haladóknak. Ára: L. 70.—

„SZFATAMENU” Német
fordításban
nyelvtan gyakorlatok. L. 40.—

„HASSIGNON HAVURI”
Heber stulis tika, 2 kötet. L. 250.—

„MILON SEL RISZ” Grazowski
és Klausner,
legjobb heber zsebszóttára, mul-
hatatl nél szükséges. L. 85.—

Kaphatók: A Zs. N. Sz. könyvozs-
tályában Cluj, Szentlélek-utca 1/a.

APROHIRDETÉSEK

Egy sor ára 1 leu. Vastagabb betűvel 2 leu.
Leghísebb apróbb címre 10 leu.

Előadó 1888. évi
Sylvester utazásában
Cluj, Misoriu. 6. alatt
Székelyek. 1096

Előadó halva közmé-
ter eserfárók, erdőszent-
gy gyi álomgón. Gáspár
Albert Bözödjfalva. 6-1.

27 éves kereskedő mit
végzet. fiatalok, fa-
szakmabai hivatalnok be-
névelne egy feltétlenül mo-
dern zsidó családba. Levele-
ket "Jószívűk" jelzőre a
hirdetőre kerek. 1187

König Miksa
székely
ARAB.
Indit győztes gyűjtő-
kavalkád minden irányból,
minden irányba felkészülve
melletti. 1082

Cipőfőnökség készíti
azonnali felvételre keres-
tők. Alsóvár de inoita-
mint. H. Schul dia Bucu-
resti Str. Sarmán 30.
1150

Transylvania
menthesen sósboroszesz a
legjobb. 1011
Mindentől kapható!

Állást keres 18 éves
röfös és divatú kereskedő
segéd, azonnali belépésre,
perfektül bírja a román
nyelvet. Megkeresést, meg-
bízható" jelzőre a hirdetőre

Dacia (volt
Pannonia)
Szatmár, Szatmárnémeti
szálló, étterem, kávéház az
első közbiztonság tiltá-
kozó helye. 592

Weisz József
az első elörsöngu
munkát készít Cluj-
Kolozyár Piata Uni-
rii 24. Jaszenszky fe-
lett. 211

Hajnó Áruháza Uri- és
női di-
vatú elegáns, sely-
mes ruhák, téli-
ruhákat.
Calea Reg. Ferd. No. 2.
(v. Wesselenyi Miklós-utca)

200 hektoliter
transport hordó
eladó. Értekezni Deutsch
Testvérek Cluj, Piata
Unireii (volt Mátyas kir-
tér) 26. szám. 694

HA székely
cukorkát
akar. Kérjen min-
denütt Malissát

**Kölnféle alumínium evőeszkö-
zök** legújabb kivitelben, legkedvezőbb gyári
árakban szállít ab Szatmár elvámolva.
Sylvén alumínium evőeszköz-gyár WIEN.
Ajánlatot kérjen: FELDNER ÉS TÁRSA cégtől, Szatmár.

Hírtetés!
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
hogy **vár-u. 2. szám** alatt cipész-
műhelyt nyitottam. Divatos, modern cipő-
készítés, olcsó és pontos kiszolgálás.
Egyesfajta halgatóknak kedvezmény. **Hirsch László**
cipész.

Ort. kóser étterem nyílt meg Cluj.
Reg. Ferd. 10
sz. alatti helyiségben (volt Wesselenyi-utca)
Kittinő kiszolgálás. Elsőrendű ételek és italok.

Nagyobb mennyiségű
1079 Lurion, Weni cipőfesték, krém
és appretur érkezett
BERGNER MÓR bőrnagykereskedő
céghez Strada Regina Maria No. 18.

Kristály
gösmosógép
fest és tisztít
Gyár és főzlet: Munkási-
utca 32. Fióküzletek: P. K.
Vitezzul 2. Strada R. Maria
9., Strada N. Jorga 2. és
Calea Reg. Ferdinand 13.

1 drb. 5 lóerős gázmotor

eredeti Langen és Wolf gyártmányu teljes
üzemképes, 1 tartály tolatiyyuval és ösz-
szes vezetékekkel azonnal eladó. Továbbá

Furógép, csiszológép, szánk, furó tűzhellyel és kéziprócsok
lakatosok részére. 1 drb. Kombinált egyengető és vastagsági gyalog p 50 cm. 1 drb.
Horizontál furó- és vésőgép. 1 drb. Lőcsőhajtó gép, hajtított butorhoz 1 drb.
mély eszterga szék ülésnek és dugók készítéséhez tolo siportal. 1 drb. KÖLÖ esz-
terga, 3 m. hosszú seprű és meszelő nyeleknek.

BLUMENFELD ÉS SIMON R-T. által his azta tolati
eredeti מוסר על מוסר
Str. Jul. Maria (v. Szentegyház-u. 22.) Kapható minden csomag és kímérettől

"UNIO" gözmosógép
Fest! Tisztít!
Gyártalep: Cal. Reg. Ferd. 133. szám.

ZOMANCOZOTT VASBÁDOGEDÉNY

1159 óriási választékban.
Meglepően olcsó árban
minden tételben kapható:
Városi Közvetleneségi Ü em-
nél Cluj, — főposta mellett.

FARKAS CIPÉSZÜZLETE
Cluj, Str. Regina Maria 2. (városi ház épület)
Saját készítményű cipőkülönlölegességek rakta.

**Kliuger-féle vizállást-
mutató üveg** tömitések, gépszijak és
más műszaki cikkek
megérkeztek!!
HANN ÉS TÁRSA
Gép- és Műszaki Kereskedelmi Rt.
Cluj — Kolozsvar, Heltai-utca 8. sz.
Sürgönyeim "Technica" — Tel.: 2-23.

Gultmann és Fisch
CLUJ. Ajánljak kittinő likör gyárt-
mányaikat és bőr különle-
gességeiket.

Katz és Bernát Fűszer, gyarmatárú és déli-
gyűmölcs nagykereskedés.
Piata Vitezzul Mihai (volt Székelyi-tér) 34. 879

Élesztőt kiválóan tartós, nagy hajtó-
erejű minőségben szállít;
Klaima szeszélesztőgyár
Szatmárnémeti, (Szatmár-m.)

TEHESVÁR
RAPAPORT ÉS KORONDI
fémáru gyárban megtekinthetők.

alma cognac és szilva pálinka
minden csomag és kímérettől

HÉBER KÉPESKÖNYVEK
evődés és iskolás gyerekek részére:
„Chajoth habajith" Házi állatok Ára 40.— lei
„Bázdade u'vájár" A mezőn és erdőben " 28.— "
„Chavorénu hátovim" Já pajtásalak " 30.— "
„Széfer Amúneh" Képes könyv " 28.— "
„Hágámádím" A törpék. Kis képes
mesés könyv " 12.— "
„Szippurim" Elbeszélések. Kis képes
mesés könyv " 7.— "
„Baal Móféth" A bűvész. Kis képes
mesés könyv " 10.— "
Kaphatók: A Zs. H. Sz. Könyvostályában,
1163 Cluj, Szentlélek-u. 1/a.

Üveg és lámpafüv nagyraktár A BLANDER
178
Cluj-Kolozsvar, Piata Mihai Vitezzul 39.

Cluj: **SEGÉNYLÉZŐ ELŐ YBÉSI** Kolozsvar
ÉKESZMÉNYGÁR
ARANY ÉS EZÜSTÁRÚK NAGYBANI GYÁRTÁSA
ÓRAALKATRÉSZEK ÉS POZ-
ÓRAK, NIFURA NAGYKERESKEDÉS 1041
NAGYBANI ARANY EZÜST ÖTVÉ-
NYEZŐ ÉS VÁLASZTÓ INT.
FODASZTI ARANY ÉS FÓRNASZÓ
Készít kaphatók: ...
ROTH ÉS GOLDBERG — CAL. REG. FERD. 37.

Tanuljunk héberül!
„Hammenóra"
félhavi folyóirat a héber nyelv tanulására kezdők és
haladók részére. — Népszerű ismertető cikkek, el-
beszélések, mesék, versek, humoreszkek a zsidó
életből és történelemből, pedagógiai alapon szer-
kesztve, a nehéz szók fordításával. Pontos és por-
tozati szöveg. Héber társalgások, társadalmi és
kereskedelmi levelezés.
Egy füzet ára 3 lei.
Eddig 8 füzet jelent meg.
Menóra szótár ujhéber-német, német-ujhéber
csinos vászonkötésben
Ára 75 lei.
Megrendelhető a HEMENÓRA kiadvállalat erdélyi,
bánati és bukovinai képviselőségénél:
Fuchs Salamon, Oradea-nare (Nagyvárad),
Ezredévi Emlék-tér 24. szám. 1061

BLATT Leszállított árak!
Kötött szövött árúháza
Piata Unireii 13. sz.
Hajrisnya, keztyü, kötött ka-
bátok és swetterek óriási
nagy választékban kaphatók

Kadima kiadvállalat r-t. nyomása Cluj (Kolozsvar).

Cluj (Kolozsvar)

Poin

Páris
Morningg
Németorsz
telével fog
vetkezőket
Frank
lást fejt k
való felvét
lan helyze
Németorsz
tele megja
tárgyaljunk
még szöv
német imp
Németorsz
hogy öszit
szággal sz

Közele

Part
francia
franci és
közledeés
terve, ho
Leigues
ható. Arr
sevrési b
szerződés
változtató
Angli
ország

Lon
Standard
híreket, a
és Olasz
Béke

Pár
rádiójelen
legközele
amelyben
azonnal li
szénator,
viseletébe
amenyibe
kereskedé
szonyokne
azt nyot
felvétele i

Olas
Zür
jelentés s
követ, ho
szerződés
szerint e
elleni aké
a legszig
intézkedé
rendszab
és később
Velencébe
Gaviglia gene
seregarancsá
adatra, amely
álló csapatok
legnagyobb fe
feljebbvalóik

Kons

London
szerint ott az
trónralépte u
trónörökös ja